

Egyetértés

POLITIKAI NAPILAP

DEBRECZEN, 1921.

III. ÉVFOLYAM, 151. SZAM.

PÉNTEK, JULIUS 8.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egy hónapra 50—K Félévre . . . 220—K
Negyedévre 110—K Egész évre 440—K

EGYES SZÁM ÁRA 2 KORONA.
Kapható az összes dohánytözsdékben és
az utcai árusítóknál

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Ferenc József-ut 26., I. em. (passage)
a városi bérházban.

Feloszlatták

a Ligák tekintélyes sorozatát, hogy békeidőben legyen a trianoni béke. A belügyminiszter feloszlató rendelete talán megdöbbenést, elkeseredést, fájdalmat, levertséget fog kiváltani az első percben sokak, ezrek, milliók lelkeiben és béklyóba vert kezűnkön keményebbre szorul az ököl.

De ez csak az első pillanat hirtelen hevülése lehet, mert a nyugodt megfontolás higgadt óráiban rá kell jönnünk, hogy a magyar irredenta sorsa nem alapszabályokban, nem ligákban, hanem a lelkekben van lefektetve. Az ezeréves magyar rögöz, bérchez tapadó ragaszkodást maga a trianoni békeokmány diktálja minden magyarnak és ez az érzés valóban nem szorul arra, hogy mindenféle egyesületekbe beskatulyazzák. Az irredenta érzések egyetlen egy szervezetben kell összpontosulnia: a magyar államban.

A trianoni békére való berendezkedés csak átmeneti állapotot jelent még akkor is, ha minden diktált pontját betűszerint hajítjuk is. Amíg ennek a békének kálál a békét, tiltakozással teljesítjük s. Amíg ennek a békének kálváriáját járjuk, még sok keserű pohár kerül kiürítésre. De hogy ne lobogjon fel bennünk a dac, hogy ne reméljük a feltámadást, hogy ne legyen bizodalomunk eljövendő jövőnkben, azt nem tiltatják meg nekünk soha!

Nem, nem, soha!

Mi nem veszítünk semmit azal, hogy az irredenta mindnyájunkban élő eszméjét nem aprózzuk fel ilyen és olyan, meg amolyan ligák között. Ez az eszme nem kezdődik belépési nyilatkozattal, nem táplálkozik tagsági díjakkal és nem szűnik meg a tagság megszűnésével. És szomorúan sivár volna a magyar irredenta sorsa, ha az csak a Ligák tevékenységében merülne ki és azok elmúltával még csak meg is inogna.

Nem lesz többé vetélkedés a Ligák között. Mi, akik itt bent vagyunk, egyformán érezhetünk megkülönböztetés nélkül a Felvidék, a Délvidék és Erdély iránt. Ezt a csoportosítást majd elvégzik az odaszakadt testvéreink. — Hogy ez így van és hogy ennek így kell lenni, azt már bizonyítja a Kolozsvári Magyar Szövetség alakuló nagygyűlése.

Csonka-Magyarország — nem ország!
Egész-Magyarország — mennyi ország!

Drózdny Győző bizonyítéka arról, hogy Haller István a nemzeti tanácsnak letette az esküt.

Budapest, július 7. A nemzetgyűlés ülését egy negyed 11 órakor nyitotta meg Rakovszky István elnök. Koszó István az igazoló bizottság nevében bejelentette Drózdny Győző mandátumának igazolását.

Drózdny Győző személyes kérdésben szólal fel. Tegnap először közbeszólás formájában mondotta, hogy Haller István igen is, letette az esküt a Nemzeti Tanács előtt.

Igazolni kívánja ezt nemcsak azzal a 16 Jnstl- és Bizony-párti képviselővel, akik az aktusnál jelen voltak, de igazolni kívánom magával az Alkotmány-nyal, Haller képviselő úr hivataloslapjával, amely erről az esküről bővegesen beszámol. Felolvassa az Alkotmány 1918 november 3-iki számából a Katholikus Népszövetség csatlakozása a Nemzeti Tanácshoz című cikket. Olvassa: „A Katholikus Népszövetség a mai napon elhatározta, hogy úgy budapesti, mint vidéki szervezeteivel a Nemzeti Tanácshoz csatlakozik, — hogy a szabad és független Magyarország vérméltó átalakulásának nehéz munkáját támogassa. A határozat átadásával a csatlakozás bejelentésével Haller István képviselőt, párttitkárát bízták meg.”

Usetty Ferenc: Ezt ismerjük.
Berky Gyula: Hadd beszéljen.
Sándor Pál: Itt nincs terror, remélem.

Drózdny Győző olvassa: „Haller István meg is jelent a Nemzeti Tanács helyiségében, ahol

a csatlakozást először Hoek Jánosnak, majd Bokányi Dezsőnek bejelentette, akik ott beszédet is mondtak. Haller ezután bejelentette, hogy ők is kiakarják venni részüket a munkából s ezután a Nemzeti Tanács kezébe letette az esküt.”

Berky Gyula: Ide vezet a rekrimináció. Fel kell olvasni a régi iratokat és újságokat.

Drózdny Győző: Tisztelt nemzetgyűlés! Ezek után felesleges bővebben foglalkozni ezzel a kérdéssel. En nem a nemzetgyűlésre én a nemzetre apellálok! (Mozgás és zaj. Helyeslés az ellenzékénél.)

Ezután letárgyalták részleteiben is a katonai ellátásról szóló törvényjavaslatot. Szilágyi Lajos módosításait elvetik.

Ezután Rassay Károly személyes kérdésben szólal fel. Az elnök tegnap Drózdnyt azt mondotta, a becsületét mindenki becsületes eszközökkel védheti meg. Nem vitatja, hogy az elnök bölcseségi axiómákat tehet, de szavaival másik képviselőt ne sértsen. Így nem lehet az elnöki széket pártatlanul betölteni.

Rakovszky István: Fenntartom szavaimat. Drózdny inparlamentáris kifejezést használt.

Rassay Károly a padot verve: Ehez nincs joga. Pártszempontból kezeli a kérdést.

Elnök: Kérem, mérsékelje magát. Drózdny Győző: Nagyon nehezemre esik.

Ezután Szerényi József szólal fel személyes kérdésben és visszautasítja Oláh Dániel azon állítását, mintha ő a munkásságot keresztül gázolta volna. Utána Mózer Ernő előadó ismertette a trianoni békeszerződés következtében elbocsátott tényleges tisztek átmeneti ellátásáról szóló törvényjavaslatot.

Stréter István szól a javaslatához elsőnek. Indítványozza, hogy utasítsák a honvédelmi minisztert, hogy szeptember 30-ig terjesszen be kimutatást arról, hogy a megmaradt tisztek közül mennyi volt honvéd és mennyi közös hadseregbeli, vannak-e, akik 1919 november óta szerették meg a magyar állampolgárságot, mennyien vannak, akik a vörös hadseregben szolgáltak, mennyien vannak, akik a világháború idején az első vonalban harcoltak, vannak-e olyanok, akik a magyar nyelvet csak szükségképpen a szolgálati viszony terjedelméig beszélik.

Felkiáltások: Vannak, Vannak. Van, aki egy szót sem tud magyarul. Sréter István: és végül mennyien vannak az izraeliták és kikereszeltkedtek?

Raschl Richárd: Ez mindegy. Próhászka Ottokár: Nem mindegy.

Ezután Szilágyi Lajos beszél. A javaslatot még általánosságban sem fogadja el, mert ez a trianoni béke folyamán, amely pedig a magyar hadsereget tönkre teszi. A magyar hadsereg nemcsak Magyarország, de egész Európa érdeke. A bolsevisták ércen a magyar hadsereg állhat csak ellen. Hivatkozik a kormányzó szavaira: „Magyarország a nemzeti hadsereggel áll vagy bukik”. Elsősorban a vagyonos tiszteket kell elbocsátani. Be kell számítani, ha valamely tisztnak tisztí vitézségi kitüntetése van, a legénységét az apany vitézségi érdem.

Belitska Sándor honvédelmi miniszter beszél ezután. Van olyan honvéd, mint Sréter, de kéri, ne bántsa annyira a közös hadseregbeli tiszteket. Drága pénzben állítottunk iskolákat, hogy magyar fiúk kerüljenek a közös hadseregbe. A vörös hadseregben legtöbb tiszt kényszerből és nem meggyőződésből szolgált, ezt be kell látni. Nem gondol arra, hogy a gazdag tiszteket elbocsássa és csak a szegényeket tartsa meg.

Ezután a javaslatot a nemzetgyűlés általánosságban és részleteiben elfogalja.

Szünet után megkezdik az állami kislakások építéséről szóló törvényjavaslat tárgyalását, amit Róbert Emil előadó ismertet. A javaslatot Fröhvirth Mátyás szólal fel és azt elfogadja.

Elnök napirendi eleterjesztése után az ülés egy negyed 3 órakor véget ér.

Boruss Mihályt a kaposvári iparkamara titkárává választották.

Mint az „Egyetértés” értesül, a kaposvári Kereskedelmi és Iparkamara, Tallián miniszteri biztos elnökletével tegnap alakult meg. Az ünnepélyes gyűlésen ott voltak Belafiny elnök és Szávay Gyula főtitkár, a budapesti Ipar- és Kereskedelmi kamara képviselője. A kamara vezető-titkárának Gaman Józsefet, titkárának pedig Boruss Mihály debreczeni Ipar- és Kereskedelmi kamarai fogalmazót választották meg egyhangú lelkesedéssel. Boruss Mihály, aki tudvalevőleg az itteni kereskedelmi és ipari életben nagy agilitást fejtett ki, rövidesen elfoglalja új állását, amely számára nagy előmenetelt jelent.

Az új 100 koronásokat is hamisítják már.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Budapest, július 7. Tegnap este a detektívek a Keleti pályaudvaron igazoltattak egy Reisz nevű ügynököt, aki a bécsi vonattal érkezett. A detektívek azt hitték, hogy régi 100 koronásokat csempészett be. A megmotozásnál derült ki, hogy Reisznél nem régi hamis 100 koronások, hanem új 100 koronások vannak, amelyekről kiderült, hogy hamisak. Reisz ártatlanságát hangoztatja s nem tud felvilágosítást adni a hamisított új 100 koronások eredete felől.

Az ellenzék obstruálni fog a sajtótörvény miatt.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Budapest, jul. 7. Az ellenzéki képviselők értekezletet tartottak s elhatározták, hogy amennyiben a kormány ragaszkodik a sajtótörvény nyári szünet előtt való tárgyalásához, úgy az ellenzéki képviselők az ezután letárgyalandó törvényjavaslatoknál, az indemnitásnál s más törvényjavaslatnál nagyobb vitát fognak provokálni.

Budapest, július 7. A Magyarországi Újságírók Egyesületének a sajtótörvény rendelkezései ellen kidolgozott elaborátumát Apponyi Albert gróf aláírásával ellátva benyújtották a nemzetgyűlés elnökének.

Debreczen főispánjának beiktatása.

Eddig 14 küldöttség jelentkezett.

A szombati installációs közgyűlés előkészületei nagyban folynak. A küldöttségek is sűrűen jelentkeznek. A jelentkezés határideje péntek, 8-án déli 12 óra, ezért azokat a hivatalokat, testületeket és intézményeket, amelyek még a küldöttségekben részt akarnak venni, a rendezőség figyelmezteti, hogy a jelzett ideig jelentsék be szándékukat, mert később történő jelentkezést figyelembe venni nem lehet. A jelekészítéseket — mint azt már megírtuk — a főispáni titkár veszi föl.

A rendezőség még arra is kéri a megjelenőket, hogy a lehetőség szerint diszruhában jelenjenek meg a közgyűlésen.

A küldöttségekben való részvételre eddig jelentkeztek: A debreceni református egyház, vezető Nagy József ny. miniszteri tanácsos, főgondnok; a debreceni izraelita hitközség, vezető F e j e r Ferenc dr. elnök, a debreceni körletparancsnok, a debreceni tisztikar, a debreceni gazdasági akadémia, a tankerületi főigazgató-ság, római katolikus főgimnázium, állami főreáliskola, vezető: H o g y o r József kegyesrendi ig. a posta és távirat igazgatóság; a pénzügyigazgatóság, a kulturmérnöki hivatal, a Kereskedő Társulat, vezető S e s z t i n a Lajos; városi előjáróság, a debreceni Ipartestület, vezető Németh Aladár, ügyvédi kamara, vezető S z ü c s Géza dr.

A diszközgyűlésen való megjelenésre eddig Szabolcs vár megyén kívül jelentkezett Bihar vármegye, mint Miskolczi Lajos főispán vármegyéje, husz taggal, Baranyai András alispán vezetője alatt.

A diszközgyűlésen a tanács felkérésére az ünnepi beszédet dr. K o l e s e y Sándor th. főügyész fogja mondani s a törvényhatóság nevében ő üdvözi a főispánt.

A nagytétényi gyilkosok nyomában.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Budapest, július 7. A rendőrség nyomában van Boros István igazgató gyilkosainak. Ma délután a rendőrség újabb nyomokra jutott, amelyek valószínűleg lehetővé teszik a tettesek gyors kézrekerítését. Az új nyomok, — amelyekről a nyomozás érdekében egyelőre hallgatni kell, — az eddigiektől eltérő irányban követi a tettesek nyomát és remélhető, hogy a legrövidebb időn belül a rejtélyes ügy megoldására vezetnek.

Dollárt
és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt
legeslegdrágábban vesznek
Simon György
Debreczen, Kossuth-utca 11.

Szerbia és Románia fegyverkezik a konstantinápolyi helyzet miatt.

Páris, július 7. (Budapesti Tudósító.) A „Matin” jelentése szerint a helyzet Konstantinápolyban napról-napra komolyabbá válik és Szerbia, valamint Románia fegyverkezésével is bonyolódik. A konstantinápolyi kormány-épületeket a szövetségi csapatok szállták meg.

Washington, július 7. Az egész angol Közép-tengeri hajóraj utban van Konstantinápoly felé.

London, július 7. Az Alsóházban Kenworthy képviselő azt kérdezte a kormánytól, igaz-e, hogy az angol katonaság Konstantinápolyban letartóztatta az orosz kereskedelmi delegáció több tagját. Az oroszokat álitólag bebörtön-

nözték, okmányaikat pedig lefoglalták. Harmsworth válaszában azt mondta hogy június 9-én Konstantinápolyban letartóztaltak 52 alkalmatlan idegent s köztük volt az orosz kereskedelmi delegációnak 18 tagja is. Az oroszok közül 9-et később elbocsátottak, a többieket pedig kitoloncoltatták. Ezekre a letartóztatásokra, illetve kitoloncoltatásokra azért volt szükség, mert az angol hatóság egy orosz összeesküvésnek jött a nyomára, amelynek eredményessége esetében többek közt az angol parancsnok lett volna az áldozat. — Tervük volt Konstantinápoly forradalmosítása és a török tanácsköztársaság kikiáltása. (MTI)

A korona 2-20

Budapest, július 7. A budapesti tőzsdén a valutapiac zárata a következő volt: Napoleon 860, angol font 10,05, dollár 270, francia frank 21,80, márka 325—65, lira 13,10, osztrák korona 38, rubel 49, lei 387—97, szokol 362—72, dinár 687—97, lengyel marka 17.

Déltuti magánforgalom. (Júl. 7.) Dollár 265—66, márka 359—60, lei 391, szokol 367—68, bécsi kifizetés 36 hftnyolcad, lengyel marka 18.

Zürich, július 7. A devizák zárata: Budapest 2,20.

Terménytőzsde. Az üzlet élénk volt. Új buza júliusi 1050, új rozs 770—780, új árpa 825, ó árpa 975—1025, zab 800—825, repce 10 háromhalod—11 és fél, bitorherce 1350—1550, tengeri 890—900.

8 KÖZGAZDASÁG

Budapesti sertésjelentés. Maradvány 646, érkezett 451 és 3 süldő, összesen 1074 és 3 süldő. Eladatott 200, maradt 877 és 3 süldő. Árak: fiatal kövér 68—72, könnyű 55—60 K.

Borpiac. A borkereslet állandó szilárd irányzat mellett meglehetősen élénk, különösen a belföldi, szükséglet számára. Ezt főleg a rossz időjárás teszi indokolttá, amely a terméskilátásokat kedvezőtlenül befolyásolta. Főleg jobb minőségű iránt érdeklődnek, különösen azóta, hogy a múlt pénteken nagyobb jégkárokról kaptak jelentést.

Tanulmányi kirándulás. Folyó hó 3-án a m. kir. IX. méhészeti kerület felügyelője az általa vezetett méhészeti tanfolyam hallgatóinak tanulmányi kirándulást rendezett Nyulason elhelyezett méhészetébe. Kora reggeli órákban több fogaton vonultak ki a tanfolyam hallgatói a jelzett méhészetbe, hol Tibanyi István méhészeti felügyelő már munkásöltözetben várta hallgatóit, kik 32 fővel, majdnem teljes létszámban jelentek meg a praktikumra. Vidám társalgás, szalonnasütés, közös ebéd és fényképezés közben szorgalmas és lelkes munkásságban telt el az egész vasárnap, amely után a jól végzett nap örömeivel teljes társaság festői képet nyújtott az előállott pompás fogatokon, melyet a tanfolyam hallgatók egyikének készsége tett lehetővé. Egy másik tanfolyamhallgató magánlakásán közösen

elköltött vidám vacsora fejezte be a mozgalmas napot, mely kellemes emlékeket nyomott lelkükbe mindazoknak, kik a kirándulás részesei voltak.

A volt Eötvös-kollégisták Szövetsége

Debreczeni tanárok a szövetségben.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

A báró Eötvös József kollégium volt növendékei, akik közül eddig egy miniszter, több egyetemi tanár, főigazgató és igazgató, — valamint egy a fővárosban, mint a vidéken számos kiváló eredménnyel működő középiskolai tanár került ki, most egy az egész országra kiterjedő szövetségbe tömörültek.

A szövetség alakuló ülése folyó hó 3-án volt Budapesten. Teljes egyetelműséggel választotta meg tisztikarát, élén Gombocz Zoltán budapesti egyetemi tanárral s hírneves nyelvtudóssal, mint elnökkel.

A kollégium volt növendékei ezt az alkalmat felhasználták arra is, hogy az intézetnek 25 esztendőn át működött igazgatóját, Bartonicz Gézárt meleg ünnepelésben részesítsék. A szövetség első és egyetlen tiszteleti tagjának választották meg.

Az ugyanaznap este tartott ünnepi vacsorán pedig Csűrös Ferenc dr. közművelődési tanácsnok, aki az Eötvös-kollégium alapításakor lett az intézet növendéke, intézett a volt kollégium megbízásából meleg hangu üdvözlő beszédet a volt növendékek szeretetéről és szinte meghatározó ragaszkodásától körülvett igazgatóhoz. Debreczenből a közművelődési tanácsnokon kívül dr. Darkó Jenő egyetemi tanár, Jakucs István, Benigni Gyula dr., Medveczky Károly, Kiss Ferenc és Helteszheim Ernő középiskolai tanárok vettek részt a szövetség alakuló ülésén.

Ismét egy lovagias ügy.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Budapest, július 7. A nemzetgyűlés tegnapi ülésén Reichl Richárd egy közbeszólására Drózdya a következőket mondotta: „Az én becsületem semmi, ez pizsokság!” E kijelentés miatt Szilágyi Lajos és Sréter István utján Reichl elégtételt kért Drózdya Győzőtől, aki Rassak Károlyt és Ruppert Rezsőt nevezte meg segédjének.

A hazaárulási per.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Budapestről jelentik: Ugy tudjuk, hogy a hazaárulási per folyamatba vételére a kormány részéről szükséges intézkedések rövid időn belül meg fognak történni.

Az Athenaeum regény-pályázatának eredménye.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Budapest, július 7. Az Athenaeum irodalmi könyvkiadó vállalat tudvalevőleg nagyszabású regény-pályázatot hirdetett. A pályázat eredményét ma hirdették ki. Az Athenaeum könyvtár huszezer koronás díjára nem érkezett be megfelelő munka. A Modern könyvtár hatezer koronás pályadíját Füst Milán, a híres író nyerte meg, míg az Olesó regény 12 ezer koronával jutalmazott díját a Tóth Eszter élete és halála című könyv szerzője, Beczássy Judit nyerte el, ki tavaly az Athenaeum könyvtár pályadíját megnyerte. A tehetséges író Balázs Sándornak, a jónévvű novellistának felesége.

Apponyi Karlsbadban.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Budapest, július 7. Apponyi Albert vasárnap családjával Karlsbadba utazik. A nyaralás befejezése után Apponyi visszatér Budapestre és Bánffy Miklós külügyminiszter közbenjárta a cseh hatóságoknál, hogy Apponyi családja Eberhardon tartózkodhassék.

Papir, író- és rajzszerek
legjutányosabban a
„MÉLIUSZ”
könyv- és papirkereskedésben

SPORT

A Debreczeni Munkás Testedző Egyesület választmánya és football szakosztálya ma pénteken este 8 órakor fontos ügyben ülést tart a Munkás-Otthonban (Margit-fürdő). Felhívás. A VI. kerületi SC. tagjai felhivatnak, hogy péntek délután 3 órakor a Nagyerdőn okvetlenül jelenjenek meg a tréningen. Intéző.

Férfi ingek
2 gallérral
kézeltővel **240 korona**
Divatkalapok 290
Puha gallér 18
Nyakkendők 60

Herman
NÁNDOR ÉS TÁRSA
fehértanú készítő
Plac-u. 10. Blkával szemben.

Könyvek, zeneművek
legnagyobb választékban a
„MÉLIUSZ” könyvkereskedésben

HIREK

„Komisz ember a szolgabíró...”

Rimanóczy földbirtokos be-
küldte értem a fogatját a tanyá-
járól. Bugyi János, a kocsis, le-
horgasztott fővel, mogorván haj-
totta a két pejkót a szürke ho-
mokon, pedig máskor fütörészni
szokott, mikor lépésben haladtak
a lovak a süppedő uton.

— Mi baja, János? — kérde-
zem. — Miért eresztette bűnnek a
fejét?

Egy ideig hallgat, gondolkozik,
aztán mégis kiböki:

— Komisz ember a szolgabíró,
— mondja mély meggyőződéssel.
— Talán csak nem? Még senki
sem panaszkolt.

— Pedig tessék elhinni, hogy
nagyon komisz ember a szolgál-
bíró... Most egy hete behoztam
a gazdámat a faluba. A fogattal
a „városháza” előtt álltam meg,
a szolgabíró ur hivatalának az
ablaka alatt. Ez a bolond csikó,
ni, egyre ficánkolt, hát rászóltam.
Csak nem nyugodott, hát károm-
kodtam. Nyitva volt az ablak, ki-
dugta a fejét a szolgabíró ur és
reámripakodik, hogy mit kiabál-
lok a hivatal alatt. Csak a lúval
diskurálok, nem a szolgabíró ur-
ral, — mondom neki szép rende-
sen. Erre azt mondja: — Gyere
csak be! Bementem a hivatalba.
Azt kérdezi, tudom-e, hogy mi a
tisztesség? Hogyne tünöm, —
mondom. — Erre azt mondja,
hogy megbüntet száz koronára,
mert vétettem a tisztelet ellen. —
Aszondja: — Máskor majd tudni
fogod, hogy kell beszélni a szolgál-
bíróval! Pedig a fene szólt
hozzá; a lúval beszélttem...
Mégis száz koronára büntetett...
Komisz ember a szolgabíró.

Elhallgat Bugyi János. Én is
hallgatom. Érzem, hogy nem győ-
zött meg az igazáról, hát foly-
tatja:

— A másik szolgabíró, aki ta-
valy volt itt, az aztán a finom
ember... Az elmúlt télen a ka-
lakából a „városháza” udvarára
mentem. Jó kedvem volt. Ott du-
hajkodtam a hajduval, Arra jött
a szolgabíró, a setében meg se
láttam és a patkós csizmámmal
a lábára hágtam... Finom em-
ber volt. De hogy is büntetett meg
száz koronára, pedig testi sér-
tést követtem el... Reám kiabált,
kétszer pofonvágott, aztán rendbe
volt minden... Finom em-
ber volt. Az isten is áldja
Orbók Attila.

A Debreceni Városi Dalegylet
emlékünnepe. A Debreceni Városi
Dalegylet tegnapelőtt délután ke-
gyeletes emlékünnepet ült. Fölke-
reste testületileg a Kossuth-utcai
temetőben néhai Torday Gábor
ügyvédnek, a Dalegylet volt
alapító tagjának sírját, halálá-
nak 19. éves évfordulója alkalmá-
ból, hogy kegyeletes ünnepet
szenteljen a magyar kultúra ez
érdemes harcosa emlékének és
tisztelétét fejezze ki emléke iránt.
Az emlékünnepelet a Dalegylet
Torday Gábor egyik szerzemé-
nyével nyitotta meg, elénekelt
„Lelkünk borítja néma fájdalom”
kezdetű dalt. Ezután Balla
Bertalan dr. tb. tanácsnok nagy-
on szép, fenkölt szellemű s po-
etikus beszédet mondott, amely-
ben méltatta az elhunyt hazafias

Gazdasági középiskola és ipar- művészeti iskola Debreczenben.

A közművelődési tanácsnok fővárosi kiküldetésé- nek eredményeiről.

Csűrös Ferenc dr. közművelő-
dési tanácsnok fővárosi kikülde-
tése eredményeiről a következő-
ket jelentette ki:

— A közoktatásügyi miniszte-
riumban Imre Sándor államtit-
kárral részletesen megtárgyaltam
a debreczeni gazdasági közép-
iskola ügyét. Mivel az ilyen típusu
középiskolák szervezését Vass Jó-
zsef kultuszminiszter is program-
jába vette,

a minisztérium részéről min-
den hajlandóság meg van egy
ilyen iskolának Debreczen-
ben való létesítése iránt.

Az állam a megfelelő szakképzett
tanerőket rendelkezésre bocsá-
taná s fizetésükről és az iskola
dologi szükségleteiről is hajlandó
gondoskodni. Helyiséget azonban
nem tud adni, ezt a város ál-
dozatlanságától várják.

— Az államtitkár szerint leg-
könnyebb megoldási mód volna,
ha valamely katonai épületben
lehetne az iskolát elhelyezni, —
azonban erre kilátás nem nyílt.
E szerint tehát a helyiség dolgá-
ban más megoldás után kell
nézni. Mihelyt a helyiségre nézve
elfogadható proposíciót tud tenni
a város közönsége, a gazdasági
középiskola létesítése biztosított-
nak tekinthető.

— A kultuszminisztériumban
szereztem tudomást arról is, hogy
a kormány egy-két vidéki város-
ban iparművészeti iskolát óhajt
létesíteni. Mivel Debreczen ipari
története az iparművészetnek ősi
tradícióját mutathatja fel, kivált
a könyvkötészet, népies textilmű-
vesség és ötvösség terén, egy ipar-
művészeti iskola létesítéséhez
ugyszólván történelmi joga van.
Ezért felkerestem Pekár Gyula ál-
lamtitkárt, aki a magyar iparmű-

vészet egyik lelkes előharcosa, —
valamint Groó Istvánt, a buda-
pesti iparművészeti iskola igazga-
tóját, akikkel való tárgyalásaim
során igen biztató eredményekre
jutottam.

— A közoktatásügyi kormány
készséggel állt fel Debreczen-
ben egy iparművészeti isko-
lát.

Egyelőre három tanerős lenne az
iskola és kiterjeszkednék a népies
textilművességre, a könyvköté-
szet és bőrdíszművességre, vala-
mint az ötvösségre. Kera-
mikai osztály nem létesülne, mert
a hozzávaló anyag Debreczenben
hiányzik. Az állam gondoskodnék
kiválóan képzett tanerőkről, az
iskola dologi kiadásai egy részé-
ről, sőt az első berendezéshez is
nagyobb államsegéllyel járulna.
A várost csupán a helyiségről, fű-
tésről és világításról való gond-
skodás terhelné. Egyelőre az iskola
megindításához nem volna többre
szükség, mint három tanteremre.
Mihelyt ezt a három tantermet
rendelkezésre bocsáthatjuk, a mi-
nisztérium azonnal leküldi Groó
István budapesti iparművészeti
igazgatót az iskola szervezési
munkálatainak a városi tanács-
csal megtárgyalása és mielőbbi
elvégzése végett.

— Pekár Gyula államtitkár, —
akit rokonsági kötelék is fűz De-
breczenhez, nagy szeretettel ka-
rrolta fel az iskola ügyét s rajta
nem is fog mulni hogy az mielőbb
létesülhessen Debreczenben. —
Viszont a városnak, de különösen
Debreczen ipari fejlődésének igen
nagy szolgálatára lehet az ipar-
művészeti iskola, mely sokszoro-
san megtértené a városnak azt a
csekély áldozatot, amibe az iskola
létesítése kerülne.

és kulturális érdemeit. Végül egy
gyászdal eléneklése után a szép
és kegyeletes ünnepség véget ért.

Köztisztviselők Fogyasztási Szö-
vetkezetének közleményei: A ked-
vezményes ruha szövetért túlfizetést
500, illetve 600 korona visszatéríté-
sét e hét végével beszüntetjük: épen
ezért felszólítjuk mindazon tagjain-
kat, kiknek a visszatérítésre még
igényük van, hogy az őket megillető
pénzösszeget e hét folyamán feltét-
lenül vegyék át, Vidékiek levelező-
lapon vagy a megbízottak útján kö-
zöljék velünk címüket, hogy rész-
szükre a pénzt postán kiküldhessük.

Sok a csavargó gyermek. Az
utóbbi időben naponként két-há-
rom gyermeket hoznak föl a
rendőrségre a rendőrszemek. A
gyermekeket a szülők kibocsátják
az utcára és azután a gyermekek
elkóborognak és eltévednek. A
rendőrség fölhívja a szülőket,
hogy gyermekeikre jobban vi-
gyázzanak, mert a gyermekeket
könnyen baj érheti s ez esetben a
szülőket terheli gondatlanság
miatt a felelősség. Természetes,
hogy az ilyen gyermekek mind
szegény szülők gyermekei. Ezek a
szülők pedig legnagyobb részben
kénytelenek magukra hagyni
gyermeküket, mert ők maguk a
megélhetésért küzdödének munká-
ban, a háztól távol vannak. Ezek
az esetek is igazolják annak a

gyermekmentési akciónak nagy,
nemzeti jelentőségét, amelynek
élén Szomszjas Gusztáv főispán
fáradozik s amelynek egyik célja
épen az, hogy megmentsék a jö-
vőnek a szegény, kóbor gyerme-
keket.

Köszönetnyilvánítás. Bará-
tainknak és jó ismerőseinknek,
kik a családunkban történt ha-
láleset alkalmával vigasztaló
szavaikkal felkerestek, vala-
mint a Petőfi-dalkör igen tisz-
telt-tagjainak, kik szép énekeik-
kel bánatunkat enyhíteni igye-
keztek, ezuton is hálás köszö-
net mondunk. Molnár Ferenc és
családja.

A fővárosi épületek biztosítása.
A Biztosítási és Közgazdasági La-
pok nyomán közöljük, mint érte-
sülünk, a most megtartott ver-
senytárgyaláson 300 millió koro-
nát kitevő ingó és ingatlanok tűz-
biztosítását, valamint a főváros
egyéb üzemeinek betörés biztosítá-
sát a Turul Biztosító Társaság-
nak adta fel, amely a többi inté-
zetekkel szemben a legolcsóbb di-
jat állapította meg.

ORVOSI villamos készülékeket és
berendezéseket a legkomplikál-
tobb kivitelben készít és javít
Földvári Debreczeni I. elektro-
technikai gyár, Széchenyi-utca
55. Telefon 168.

A debreceni nyomdászok által
június hó 3-án a Munkás-Otthon-
ban rendezett kabaré és tánemu-
latságon felülfizettek: Zempléni
Lajos 150, Neumann Sándor, ifj.
Trnka Teofil, D. Szabó Márton,
Fehértói Dániel, Tiszántúli Hir-
lap igazgatósága 100—100 K;
Nagy Böske 81 K; Szebeni István
60 K; Csurka temetkezési intézet
Deutsch Mór, Weisz Adolf, Kár-
poli Nándor, Pincérek szakszer-
vezete, Csengeri Dezső, Munkás
Szinjátzó Bizottság, K. Felker
Lajos 50—50 K; N. N. 40 K;
Dózsa György, Botos Sándor,
Heller József, Fodrász szakszer-
vezet 30—30 K; Dr. Varga Jenő
26 K; Bartha István 22 K; Kro-
novitz Ignác, László Imre, Spít-
zer Hermann, Nikelsburg Izidor
20—20 K; Rápolty Gyula 13 K;
Vigdranovits Jakab, Szabó Kál-
mán 12—12 K; N. N., Veress
Jenő 10—10 K; Kardos János,
Friss Sándor, N. N., Bíró Tamás
8—8 K; Nagy László 6 K; N. N.
5 K. Ugy a felülfizetésekért, vala-
mint a nyomdatulajdonos urak-
nak a szállított nyomtatványokért
és a szereplőknek a szíves közre-
működésért ezuton is köszönetet
mondanak a debreceni nyomdász-
szok.

Nyugdíjat nem élvező rokkant-
tak figyelmébe. A városi tanács
felhívja azokat a hadirokkanta-
kat, akik dacára törődöttségül-
nek, mindeztideig nyugdíjat nem
kaptak, hogy összeírásuk végett
folyó hó 11-től 20-ig városháza
főlemez 14. számú szobában a
hivatalos órák alatt jelentkezzenek
Katonai és nyugdíj ökmányukat
hozzák magukkal. Debreczen sz.
kir. város tanácsának VI. ügy-
osztálya.

Halálozás. Vettük a következő
gyászjelentést: Legmélyebb fájda-
lomtól porig lesujtva, de Isten aka-
ratában megnyugodva szomorúság-
gal tudatjuk, felejtethetetlen jó fele-
ségem, gyermekem, testvérem, só-
gornőnk, komaszonnyunk s kedves
rokonunk **OLÁH LAJOSNÉ DOMO-
KOS LIDIKE** fáradhatatlan életé-
nek 31-ik, boldog házasságának 10.
évében, folyó július hó 6-án, délelőtt
11 órakor, hosszas, de különösen 2
hónapi súlyos szenvedés után tör-
tént csendes elhunytát. Drága halot-
tunk földi részzeit folyó július hó
8-án, péntek délután 3 órakor fogjuk
Beresényi-utca 97-ik számú gyász-
háztól, a református egyház szertar-
tása szerint tartandó ima után a
Kossuth-utcai temetőben végső nyu-
galomra helyezni. Végtiltszességét-
telére rokonainkat, barátainkat, is-
merőseinket bánatos szívvel meg-
hívjuk. Debreczen, 1921 július hó 7.
Legyen siri álma csendes s emléke
áldott! Bánatos férje: Oláh Lajos.
Édesatyja Domokos János. Testvére
ifjabb Domokos János, Sógorsága: Oláh
Imre nejevel Szabó Erzsikével
és gyermekük, Varga György neje-
vel Oláh Rózával és gyermekekik,
özy. Szőnyi Sámuelné Oláh Zsu-
szánna és gyermekei. Jó komája:
Kass Ferenc nejevel és gyermekei-
vel. Jó ismerőse: özvegy Schnck
Mózesné gyermekeivel. A közeli és
távoli rokonság nevében is. A teme-
tet Dankó temetkezési vállalat
Kossuth-utca 6. szám rendezi.

Kincstári lótaratók figyelmébe.
Felhívhatnak a kincstári lóvállal-
kozók, hogy a használatukban
levő kincstári lovakat a mostani
alacsonyabb loáraknak megfele-
lően újbóli felbecslés végett folyó
hó 13-án (szerdán) reggel 8 órára
a Baromvásártérre állíttassák elő.
Debreczen sz. kir. város tanácsá-
nak VI. ügyosztálya.

Férfi ingek, divat színekben,
legolcsóbban beszerezhetőek:
Frank Imrénél, Piac-utca 43.

A fölvarrt mosoly. Newyorkban — mint az amerikai lapokban olvassuk — nagy feltűnést kelt a legújabb szépségoperáció, amelynek „fölvarrt mosoly” a neve. Egy newyorki ünnepelt szépség, Mrs. Herberth Carey, az amerikai acéltröszt volt elnökének a felesége, aki egykor színésznő volt, alávetette magát az operációnak. Az orvosi műtét egy ügyes metszéstől áll, amelyet úgy varrnak össze, hogy a nyoma látható marad. A száj ezáltal kellemes kifejezést nyer, „Kupido ivé”-nek nevezik az amerikaiak. A metszés által ugyanis a száj kecses ívbe hajlik és csábító mosoly ül az ajkakra. A „fölvarrt mosoly” feltalálója egy híres newyorki orvos, Leron Stothard dr. Remélhetőleg nem ugyanaz a nagytudású ur, aki kopasz koponyákra szálanként fűz hajjat!

Tél a Bácskában. A bácskai lapok sokat foglalkoznak az elmúlt június szokatlan tüneteivel, feltűnő hidegével. Zomborban hó esett, Palicson a fürdőközönség kénytelen volt téli kabátban járni. A törökkanizsai adóhivatalban még június végén is fűtöttek.

Ch. Perczel Carola ballet növendékeinek vizsga előadása szombat este fél 8 órakor az Urániában. — Jegy-vétel.

A Kereskedelmi Betegségélyző fül-, orr-, gégeorvosa: dr. Wertner Zoltán rendel naponként d. u. 2—3 óráig a Maróthy György-utca 5. szám alatti rendelőjében

Padlástűz. London Sámuel József királyi herceg-utca 63. sz. házában padlásán az egyik kéményből kipattanó szikrától tűz ütött ki. A gyorsan kivonult tűzoltóság a tüzet hamar eloltotta. A kár nem nagy.

Megjelentek az új „hivatalos” bélyegek. A portómentesség megszüntetésével egyidejűleg megjelentek a hivatalos postai küldemények bérmentesítésére szolgáló postai értékjegyek. Az új bélyegek a közismert portóhélyegek rajzaira készültek, középen ovális keretben „hivatalos” szó, alatta az értékjelzés fillérekben kitüntetve. Egyelőre 10 fillérestől 1000 fillérés értékig vannak fogalomban, különböző színekben nyomtatva. A hivatalos bélyegeket magánlevelek bérmentesítésére használni nem lehet.

A miskolci kaszinó-választás. Miskolcra jelntik: Vasárnap délután folyt le a kaszinó tisztújító közgyűlése, amelyet viharos kortekedés előzött meg. A kaszinó tagjai között ugyanis voltak szűcsös, antiszemita gondolkodásúak s ezek még olyan kiváló embereket is, mint dr. Bottlik József, Tarnay Gyula dr., Haller József, báró, Hodolay Sándor dr. városi főjegyző és még mások ki akartak hagyni a kaszinó választmányából csak azért, mert józan liberális felfogásúak. A közgyűlésen két lista küzdött egymással s a vége az lett, hogy az intrazigens irányzat minden igyekezte teljes kudarccal járt, amennyiben a régi választmányt újra megválasztották.

Közhasznú Munkások Egyesülete Napkelet, Tündér és Kánaán telepek kertgazdái meghívják az összes telepek bérleit e hó 10-én, vasárnap d. u. 4 órakor megejtendő kertlátogatással egybekötött kertvizsgálatra. A fenti telepek bérlei, valamint az összes kertgazda urak felkérésnek d. u. fél 4 órára a Napkelet telepen való megjelenésre.

A debreczeni és hajdumegyei gazdák kéri a vagyonválság módosítását.

Elutazott a küldöttség a pénzügyminiszterhez.

Hegedüs Loránt miniszter ingatlanválság tervezete állandóan foglalkoztatja az ország gazdaközönségét. Nem is csoda. Hiszen a földbirtok vagyonválsága messze felülmúlja a többi termelési ágak 10—15%-os vagyonválságát. A miniszter saját bevallása szerint, pusztán a földválságból 50 milliárdot remél akkor, mikor a magyar állam összes adósságát 120 milliárdra teszi. Ha tekintetbe vesszük, hogy a föld mellett a földműveléshez szükséges élő- és bolt-felszerelést is nagyon nagy adóval tervezi sújtani, akkor a földbirtoknak a válsága fejében közel 60 milliárdot kellene elszenvedni. Ezt a kimondani is horribilis terhet az ország mezőgazdasága képtelen elviselni. Ebből engedni kell.

De az országos átlag keretében Debreczen és Hajdu vármegye még sokkal rosszabbul járna. A kataszteri tiszta jövedelem, mely után a természetbeni vagy pénzübeli válságot fizetni kell, az országos 10 koronás átlagot messze felülmúlja. Ugy, hogy reális számítás szerint a debreczeni és hajdúvármegyei kisgazda több, mint kétszeresét fizetné az átlagos vagyonválságnak.

A vagyonválság helyesbítésére és elviselhetőbbé tételére megindult országos mozgalomba ékelődött bele a debreczeni gazdatársadalom is. A debreczeni Gazdasági Egyesülettől indult ki a mozgalom, ehhez csatlakozott a hajdúvármegyei Gazdasági Egyesület. Sikertelen megnyerni a hivatalos várost és a vármegyét is e mozgalomnak. Ezek együttesen tartottak értekezletet, a városháza kistanácstermében, Vargha Elemér dr. elnöke alatt.

Az értekezlet tárgya állásfoglalás a vagyonválság igazságos mérséklése kérdésében. Czeglédy Mihály dr., vármegyei Gazdasági Egyesületi elnök rámutat arra hogy a vagyonválság javaslata a földet két és félszer annyi teherrel sújtja, mint a többi termelési ágakat. Kiáltó ellentét ez, ha tudjuk, hogy a föld évente csak egyszer hoz gyümölcsöt, — míg a többi termelési alapok négyszer-ötször. — Ha a javaslat keresztül vitetnék, a birtokosnak vagyonának felét kellene leadni. Nem tiltakozni jöttek össze a vagyonválság ellen, de megértetni az illetékes tényezőkkel azt a kiáltó ellentétet, mely a városi és megyei birtokosnál van.

Felkérésére Vásáry István dr., aki a javaslattal a legbehatóbban foglalkozott, ismerteti a Gazdasági Egyesületek javaslatát. — Előrebocsátja, hogy ez a mozgalom egyáltalában nem politikai mozgalom, szó sincs arról, hogy a jelen kormányzati rendszerrel szembe helyezkedjenek. — arról sincs szó, hogy a gazdatársadalom a közterhekből ki nem akarná venni a maga részét, hiszen eddig is a gazdatársadalom aránytalanul nagyobb áldozatot hozott a közért, mint a többi termelési ágak emberei. De igazságot kérünk. Ezután ismerteti a vagyonválság-tervezetet Debreczen nézve. Debreczen város

166,000 kat. hold területéből 85,000 kat. hold a városnak, mint jogi személynek tulajdona, a javaslat értelmében ezután nem kell vagyonválságot fizetni. 81000 kat. hold magántulajdon esik vagyonválság alá. A debreczeni határ átlagos kataszteri tiszta jövedelme, az országos 10 koronás átlaggal szemben 17 kor. és 21 fillér. De mivel a város határának kétharmadrésze a fekete földön esik, a kataszteri tiszta jövedelem itt 22 koronára szökik. Ennek alapján egy fekete földi debreczeni birtokosnak 25 hold után a vélt országos 82,000 korona helyett 181,000 koronát, 50 holdasnak 165,000 kor. helyett 396,000 kor.-t kell fizetni. Ha most már egy hold föld értékét 20,000 K-ban vesszük ami ma csak már fele, — még akkor is egy 25 holdas birtokos vagyonának 36.3%-t, egy 50, 100, 200 holdas 39.6%-t és az 500 holdas 42.9%-t volna kénytelen vagyonválság címen leadni.

Ehhez járul, hogy a kataszteri tiszta jövedelem igazságtalanul van megállapítva. Például a Hortobágy szikje 5 K 14 fillérre van felvéve és ugyanakkor a téglási jó minőségű szántóföld 5 K 91 fillér. Ha tehát a vagyonválság-tervezet törvény lesz, akkor Hegedüs szimfoniájából ez a rész halotti gyászinduló lesz a debreczeni gazdákra.

Ezután határozati javaslatot terjeszt elő. Ha a kataszteri tiszta jövedelmet vessik alapul, gondoskodni kell az aránytalanságok megszüntetéséről. Leghelyesebb lenne, hogy a föld vagyonválsága az értékének egy meghatározott százalékában állapítsák meg. Ez a százalék nem lehet magasabb, mint más vagyonnál. Ezt a százalékot úgy kellene megállapítani, hogy egy 50 holdas átlagban 15 K holdankénti tiszta jövedelmet véve alapul, 10% és a nagyobb értékű ingatlannál emelkednék 15%-ig, lefele pedig leszállhatna 5%-ig, úgy, hogy az 5 holdas birtok válságmentes maradna az esetben, ha az azon üzött saját gazdálkodás az egyedüli megélhetési forrás. Meg kell szüntetni a kataszteri tiszta jövedelem hibáiból következő aránytalanságokat szakértői becsléssel. Ugyanegy értékű földnek különböző tiszta jövedelmét úgy kell megszüntetni, hogy a válságköteles kérelmére a föld értéke ugyanúgy alapítsák meg, mint az ipari üzemeké. Kéri a határozati javaslat a vörös uralom és az oláh károk beszámítását. Az élőfelszerelés válságának 50%-os leszállítását stb.

Többek felszólalása után, a határozati javaslatot eredeti alakban fogadták el.

Vásáry József a gazdaközönség köszönetét fejezte ki a hivatalos városnak azért, hogy e nagy szükségben a gazdák segítségére jött. Ezután elnök a tanácskozást be-rekeszti.

Délben 20—25 tagu gazda-deputáció, a városi és vármegyei Gazdasági Egyesületektől vezetve vitte fel a határozati javaslatot Budapestre, a pénzügyminiszternek.

Baleset. Takács István asztalos tanuló munkaközben megsértette a jobb kezét. A mentők nyújtották az első segélyt és elszállították a súlyosan sérült gyermeket.

Kun Bélát elfogták. Bécs, jul. 7. Legutóbbi oroszországi hiradás megerősíti, hogy a Moszkvából Karkovil-ba menő vonaton többek között Kun Bélát is elfogták. Ezt a hírt már régebben maguk az ukránok is megerősítették.

A debreczeni sakkverseny.

A debreceni sakkversenyen, a melyet a Kereskedelmi Csarnok rendez, az előző napok függőben maradt játszmái nyertek tegnap befejezést. Dalmy győz Reichard ellen, de Kulcsárral szemben csak döntetlent ért el. Szabados—dr. Barabás játékaiban győz dr. Barabás. A Bay—Kocsis partitában, dr. Bay nagy elnézése folytán győz dr. Kocsis. Végül a dr. Kocsis—dr. Barabás játszma ismét befejezlen maradt.

A verseny állása tehát ez: Dalmy Barna 2.5 (6), dr. Barabás Béla 2 (7), Szabados Sándor 2 (6), Kulcsár Kálmán 1.5 (7), dr. Bay András 1.5 (6), Reichard Sándor 1.5 (5), Földes Sándor 1 (8), dr. Kocsis Sándor 1 (7), dr. Hausner Ignác és Skarba Mihály 0 (6). — Ma küzdenek: dr. Barabás—Kulcsár, Reichard—Földes, dr. Hausner—Skarba, dr. Kocsis—Dalmy, Szabados—dr. Bay.

Szerdán Dalmy nyert dr. Hausner ellen, a Skarba—Reichard játszmaiban győz Reichard.

↓ SZÍNHÁZ ↓

Érdekes színházi hírek. Mint értesülünk, a jövő héten, szerdán Góth Sándor és G. Kertész Ella, a budapesti Renaissance-színház ki való művészei vendégszerepelnek Debreczenben. Két pompás ujdonságot mutatnak itt be: Hamar egy asszonyt, vígjáték, amelyet Liptai Imre és Góth Sándor írtak és a 13. § bohózat, Mindkét darabnak úgy Budapesten, mint legutóbb Bécsben igen nagy sikere volt. — Szemere Gyula, ez a kedvelt komikus, a budapesti Renaissance-színházhoz szerződött.

Már ma megkezdik a jegyek árusítását a Vigszínház szombati és vasárnapi megnyitó előadásaira, amelynek rendkívül változatos és érdekes műsorán szerepel egy szenzációs világgatrakció, a Merkel-társaság, akik a plafonon úgy járnak, mint más a földön s szédületes produkciójukkal lebilincselik a közönséget. Fellép Szigeti Jenő, a kitűnő komikus legpompásabb számaival és egy kacagtató bohózat főszerepében. Ezenkívül még egész sereg énekes és táncos szám lesz.

A Góth-pár egyetlen vendégjátéka a jövő héten szerdán a Vigszínházban.

NYAKKENDŐ UJDONSÁGOK FRANK EDÉNÉL

Big—Bill—Barry II. kanadai kalandor történetét második részét az Apolló mutatja be 5, 7 és 9 órakor.

Szombat este fél 8 órakor Perczel Carola ballet növendékeinek vizsga előadása közökhajra meg lesz ismételve. Jegy-érvétel délelőtt 10—12-ig az Urániában.

Jelentkezés hatósági lisztellátásra.

A jövő ellátási esztendőben a városi hatóság utján lisztellátásban a családfővel egy háztartásban élő jogosult családtagokkal együtt csakis a következők részesülnek:

1. Segéd nélkül dolgozó kisiparosok.

2. A nem önálló iparosok, akik tehát valamely nem önálló iparosnál, esetleg kereskedőnél ipari munkásként, vagy napszámos van alkalmazásban és nem tisztviselő.

3. A teljesen keresetképtelen és egyúttal olyan vagyontalan egyének, akik közsegélyre szorulnak, abban az esetben is, ha közsegélyt tényleg nem kapnak. Ide tartoznak: a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik is.

Nem jogosultak lisztellátásra ezek közül azok, akik munkaadójuktól természetbeni ellátást élveznek, vagy pedig termelők.

A városi lisztiroda a múlt évi lisztkönyvesek jegyzéke alapján idézés útján mindazokat jelentkezésre hívta fel, akiknek kilátásuk lehet arra, hogy a fentiek szerint ez évben is lisztellátásban fognak részesülni.

Folyó évi július 15-ig a lisztellátásba leendő fevétel végett annál a lisztirodánál, amelyől lisztkönyveiket eddig is kapták, azoknak is jelentkezni kell, akik idézést nem kaptak de a fentiek szerint arra jogosultak.

A jelentkezés alkalmával a jelentkező vigye magával az idézést — ha kapott, — továbbá pontosan kitöltve a jelentkezési lapot, melyet a Csapó-utca 15. szám alatti lisztirodában darabonként 2 koronáért lehet beszerezni, rendőri bejelentési lapját, munkakönyvét, igazolványait, okmányait, amelyekről meg lehet állapítani, hogy a fentiek szerint lisztellátásra jogosult.

A segéd nélkül dolgozó kisiparosok az illető szakosztály igazolványát mutassák be arról, hogy segédet nem tartanak.

Aki az előirt határidőn belül nem jelentkezik, azt olyannak kell tekinteni, mint aki hatósági lisztellátásra nem tart igényt.

Azon ipari üzemeknél alkalmazott ipari munkások, akik eddig is testületi lisztkönyv-kezelés útján voltak lisztellátásban, felvételük végett ne a lisztirodában, hanem üzemük vezetőségénél jelentkezzenek.

Aki hamis adatokat jelent be, vagy magát kétszeres ellátásba véteti fel, a folyó évi 4675. M. E. számú rendelet értelmében büntetettik.

Közélemezési ügyosztály.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. SZATAI FERENC.

KIADJA:

Debreczen sz. kir. város és a Tiszántúli ref. egyházkerület könyvnyomda-vállalata.

Hogy szabták ki a lakásügyi illetéket?

A lakásügyi rendezéséről szóló 2300—1921. M. E. számú rendelet 23. §-ában és 25,700—1921. I. M. számú rendelet 1. §-nak 4. pontjában nyert felhatalmazás alapján Debreczen sz. kir. város Lakásügyi hatósága által lakásügyekben szedhető illeté-

A Freund-Nagy György affér a törvényszék előtt.

Nagy György büntetését egy heti fogházra szállították le.

Ismeretes és az egész városban nagy megrázkóztató keltett az az affér, amely ez év február 26-án, délelben játszódott le a korzón Nagy György jogszigorló és dr. Freund Jenő ügyvéd, az izraelita hitközség elnöke között. Ugyanis Freund Jenőt, mikor Ritter Ignác építész társaságában a Piac-utcán ment, Nagy György jogszigorló minden ok nélkül arcul ütötte, Freund becsületsértés miatt feljelentést tett Nagy György ellen. A becsületsértési pört március 17-én tárgyalta Batta István kir. járásbíró. A tárgyaláson Nagy György azzal védekezett, hogy őt Freund Jenő állandóan fixirozta és hozzá dörgölődött s ő, mivel rendkívül ideges ember, ezért arcul ütötte. Idegbaját, mint mondotta, a harctéren szerezte.

Freund dr. tanukat kért kihallgatni arra vonatkozólag, hogy Nagy György védekezése nem áll meg, mert előzőleg egy társaságban szó volt a zsidókérdés megoldásáról s valaki azt állította, hogy ha dr. Freundot inzultálnák, meg volna oldva a zsidókérdés. Erre jelentkezett Nagy György, hogy majd ő inzultálja Freundot, A fixirozás tehát csak mese.

A járásbíró akkor Nagy Györgyöt két hónapi fogház és 200 koronás pénzbüntetésre ítélte. Nagy György ügyvédje K.-szentmiklósi Nagy Zoltán ügyvédje utján felelbezzett az ítélet ellen, így az ügy a királyi törvényszék elé került. A tegnapi tárgyaláson Szuchányi Andor elnököl, szavazóbírók voltak Bereczky László és Koháry József törvényszéki bírák. Nagy György a tárgyaláson nem jelent meg.

Elsőnek Freund Jenő főmagánvádló ismertette az előzményeket. Ha Nagy György beismerne volna — mondotta — hogy a társaság felbujtására követte el tettét, visszavonta volna a vádat, de így kéri, hogy a járásbíró ítéletét hagyják helybe. K.-szentmiklósi Nagy Zoltán az

keket (díj) a következőkben állapított meg:

1. §. A debreczeni lakásügyi hatóság (lakáshivatal) hatáskörébe utalt beadványok illeték (díj) alá esnek, melyet városi bélyegjegyekben kell leróni.

2. §. Minden beadvány után, amely az alábbi rendelkezések szerint magasabb illeték (díj) alá nem esik, öt (5) korona illeték kell fizetni.

A szóbeli kérelemről felvett jegyzőkönyv is beadványuk tekintendő.

3. §. Szobánként, illetve helyiségenként husz (20) korona illeték jár:

1. az igénybevételi kérvények után,

2. a háztulajdonosok ama bejelentései után, amelyekkel a megüresedő helyiségekre nézve bérleteket hoznak javaslatba (2300—1921. M. E. számú rendelet 5. §.),

3. a bérletátruházásra, vagy bérletátengedésre vonatkozó kérvények után (2500—1921. M. E. számú rendelet 6. §.),

4. az általános kérvények után,

5. a mentesítési kérvények után (2300—1921. M. E. sz. rendelet 13. §. 7. pont).

A mellékhelyiségek az illeték szempontjából számításba nem vehetők.

A lakáscsere iránti kérelem (2300—1921. M. E. számú rendelet 6. §. 3. bekezdése) után mindkét lakás számbai számának alapul vételével kell az illetéket leróni.

4. §. A 3. §. 1—4. pontjaiban említett olyan beadványok után, melyek kávéházakra, éttermekre, vagy vá-

enyhítő körülményeket sorakoztatja fel. Tiltakozom az ellen — mondotta — mintha ez az incidens politikai célzatu lett volna. Nagy György vádlott távol áll akár politikai, akár olyan társadami egyesületektől, alakulatoktól, amely az ugynevezett zsidókérdést egy pofon alakjában akarja elintézni. Felmerült az a vád is a vádlott ellen, mintha a zsidóság egyik exponensét akarta volna ilyen módon elintézni. Ez ellen a védelem tiltakozik. Ez egy sajnálatos eset volt, ennek nem lett volna szabad megtörténni. Kéri, hogy mivel felmentés nem lehetséges, a fogházbüntetést pénzbüntetésre változtassa át, a törvényszék s a büntetés végrehajtását függesztesse fel. Ne tegyenek tönkre egy fiatal embert egész életére azzal, hogy fogházbüntetéssel sújtják.

A bíróság hosszas tanácskozás után kihirdeti az ítéletet, mely szerint a járásbírósnak a két hónapi szabadságvesztés (fogház) büntetéséget heti fogházra változtatja át, a pénzbüntetést pedig helyben hagyja.

A bíróság az ítélet indokolásában kifejti, hogy a főmagánvádló Freund azon állítását, mintha a becsületsértést egy előző fogadásból követte el Nagy, nem látja bebizonyítottnak. Hogy a fixirozás megtörtént, bizonyítva nincs, de nincs kizárva Nagynak az az előadása sem, hogy őt Freund magartartása készítette a becsületsértésre.

Enyhítő körülménynek vette a bíróság Nagy büntelmen előéletét, idegességét, súlyosbitónak a durva sértést. A fogházbüntetést azért is szállították le, mert intelligens embernél nem annyira a büntetés időtartama, hanem inkább a neme, maga a fogházbüntetés fontos.

Freund dr. megnyugodott az ítéletben, míg Nagy György védője felelbezzett, így az ügy a kir. Itélőtábla elé került.

ros forgalmas helyén lévő üzlethelyiségekre vonatkoznak, 200 korona, amelyek pedig egyéb üzlethelyiségekre irányulnak, 100 korona illeték jár.

Az ily helyiségek cseréje esetén a 3. §. utolsó bekezdését kell megfelelően alkalmazni.

Az üzlethelyiség szempontjából forgalmas helynek kell tekinteni a Ferenc József (Piac)-, Hunyadi- és Hatvan-utcaikat egészen, A Csapó-utcának a Rákóczi-, illetve a Burgondia-utcáig, a Kossuth-utca a színházig, illetve a Batthyány-utcáig terjedő részét.

5. §. Ötven (50) korona állandó illeték alá esnek:

1. a bérlői vagy albérlői minőség megállapítása iránt beadott kérvények,

2. a lakhatóvá tett épületekre vagy épületrészekre nézve a tulajdonos szabad rendelkezési jogának megállapítása (2300—1921. M. E. sz. rendelet második §. második bekezdése) iránt beadott kérvények,

6. §. A 3. §. 1—4. pontjaiban említett kérvények alapján kiutalt üzlethelyiségekre, kávéházakra és éttermekre kiadott lakásigazolványok külön illeték alá esnek, melynek összege az évi bér 5 százaléka. Ezt az illetéket készpénzben kell lefizetni és a lakásigazolványt csak a befizetést igazoló nyugta után lehet kiállítani.

7. §. A lakásügyi hatóság igénybevételt rendelő határozata ellen beadott panaszok után husz (20) korona állandó illetéket kell leróni.

8. §. A végrehajtási kérvények és a végrehajtás foganatosításáról fel-

vett jegyzőkönyv, vagy az erről szóló jelentés után tíz (10) korona illetéket kell leróni, amit a végrehajtást kérő fél tartozik előlegezni. Ugyanilyen illeték alá esnek a végrehajtás felfüggesztésére vagy elhalasztására irányuló kérelmek is.

9. §. Illetékmentesek:

1. az üres vagy megüresedő helyiség (2300—1921. M. E. számú rendelet 4. §.), valamint a beköltözés (2300—1921. M. E. számú rendelet 9-ik §.) bejelentését tartalmazó beadványok a 3. §. a 2. és 3. pontjában említett esetek kivételével;

2. a tényleges szolgálatban álló polgári, katonai és csendőrségi közszolgálati alkalmazottak lakás kiutalására (3. §. 1—4. pont), valamint lakások mentesítésére irányuló (3. §. 5. pont) kérvényei;

3. annak az igénylőnek, aki már általános kérvényt adott be, ezt a kérvényt követő első igénybevételi kérvénye;

4. a szabad rendelkezés alatt álló épületek és épületrészek (2300—1921. M. E. sz. rendelet 3. §.) nézve a tulajdonosok összes beadványait kivéve az 5. §. 2. pontjában említett kérvények.

10. §. Az illeték lerovása nélkül beadott beadványok az illeték lerovása előtt el nem intézhetők. Ezzel a kérvényező azzal a figyelmeztetéssel kell értesíteni, hogy amennyiben a hiányzó illetéket záros határidő alatt pótlólag le nem röjja, beadványát elintézés nélkül iratárba fogják helyezni.

11. §. Meltánylást érdemlő esetekben a lakásügyi hatóság elnöke illetékmentességet engedélyezhet.

12. §. Ez a rendelet a helyi szokás szerint történő közzététel napját követő napon lép hatályba.

Debreczen, 1921 június hó 27-én

DR. BORSOS,

a lakásügyek miniszteri biztosa.

7084. t. k. 1921. sz.

Hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város telekkönyvi betétei az 1886: XXIX., az 1889: XXXVIII. és az 1891. évi XVI. t.-cikk értelmében elkészítették és a nyilvánosságnak átadotván, ez azzal a felszólítással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886: XXIX. t.-cikk 15. és 17. §-ai alapján — ideértve e §-oknak az 1889: XXXVIII. t.-cikk 5. és 6. §-ában és az 1891: XVI. t.-cikk 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889: XXXVIII. t.-cikk 7. §-a és az 1891: XVI. t.-c. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket, azok pedig, akik valamely tehertétel átvételének az 1886: XXIX. t.-cikk 22. §-a, illetve az 1889: XXXVIII. t.-cikk 15. §-a alapján való mellőzését megátadni kívánják, e végből keresetüket hat hónap alatt, — vagyis az 1922. évi január hó 8. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886: XXIX. t.-cikk 16. és 18. §-ainak eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-cikk 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegy-

zése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, — vagyis 1922. évi január hó 8-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz benyújtják, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vételre nem fog;

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármily irányban sértve vélik, — ideértve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889:XXXVIII. t.-c. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólásukat tartalmazó kérvényeket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, — vagyis 1922. évi január hó 8-ik napjáig bezárólag nyújtják be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, — akik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszermind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A debreczeni kir. járásbíró-ság, mint telekkönyvi hatóság, 1921. évi július 4-én.

Dávid István,
kir. járásbíró.

Az 1921-22. gazdasági évben lisztellátandók névjegyzékének közszemlére kitétele.

A 33.500—921. számú közlelmezési miniszteri rendelet alapján, az 1921—22. gazdasági évben lisztellátandók névjegyzéke elkészítetett. Ezen új névjegyzék a rendelet értelmében a folyó évi július hó 8-tól kezdődőleg a városi lisztirodákban a hivatalos órák alatt délelőtt 8-tól 2 óráig 8 napon át közszemlére tételre ki. Mindazok, akik abba a névjegyzékbe fel nem vétettek, illetve a régi jegyzékből kihagytak, az új gazdasági évben lisztellátásukról

a szabadforgalom útján maguk tartoznak gondoskodni. Azok, — akik az új jegyzékbe fel nem vétettek, amennyiben azt magukra nézve sérelmesnek tartják, a városi lisztiroda ezen intézkedése ellen, a közszemlére tétel határidejének lejártától számított 8 nap alatt, a városi közlelmezési ügyosztályhoz intézendő és a városi lisztirodában beadandó felebbezéssel élhetnek.

A felebbezéshez szükséges azonban, hogy a felebbező a rendeletben említett és a lisztellátásnál figyelembe vehető valamely kategóriába való tartozandóságát elfogadható okmányokkal hitelesen igazolja.

Debreczen, 1921 július hó 7.

Közlelmezési ügyosztály.

Hirdetés.

A debreczeni izr. hitközség megállapította az 1921. évi adókulcsot és ennek alapján az osztályokba sorozott adózók terhére meghatározta az 1921. évi kultuszadó összeget, melynek 50%-a erejéig az adófizetők a hitközségi irodában, az adónyugta felmutatása ellenében szárnyasvágatásra jogosító és minden kilogramm marhabús árban 2 korona erejéig beszámítható gabella-jegyeket kapnak. A nyomtatási költség megtérítésül darabonként 5 fillér fizetendő.

Az immár meghatározott összegeket feltüntető betűrendes adóajstrom f. é. július hó 17-éig a hitközségi irodában közszemlére kitétetett, mely idő alatt az adózók esetleges felszólamlásukat a végérvényesen döntő felszólamlási bizottsághoz benyújthatják.

Hogy az adózók minél gyorsabban birtokába juthassanak a gabella-jegyeknek, adófizetéseket a hitközségi irodában is elfogadhatnák és nyugtáztatnák.

Az előjáráság.

Benedek Máttyás és Fia
érmihályfalvi fakereskedő cég nyírábrányi kivitel telepe szállít **cseser, tölgy, bükk-hasáb TŰZIFÁT.**

Megrendelések postai uton Nyírábrányban, vagy az Angol-Magyar Banknál, Debreczen, Piac-utca 87-ik sz. a. eszközölhetők. **Előnye az azonnali szállítás.**

A Tiszántuli Pénzváltó Bank

árubizományi és általános ügynökség
Debreczen, Csapó-u. 19.
Reinbold, Szilágyi és Társai

Debreczen, Csapó-u. 19.
cég foglalkozik a banküzlet minden ágazatával.

Bevált a legmagasabb napi árfolyamon:

Dollárt, leit, sokot stb., különféle bélyegzett bankjegyeket, külföldi és régi arany- és ezüst érempenéket, utalványokat stb.

Szalkai-utca 6. sz. a. ház olcsón eladó, három szobás lakás azonnal elfoglalható. Esetleg külsőségi kisebb házzal elcserélhető.

Timárok figyelmébe: 40—41%-os folyékony, 52%-os szilárd tölgyfakivonat 26—30 koronáért különként ingyen hordóval és ládával kapható. Vagontételeknél nagyobb árengedménnyel.

Hüvelyeseket (bab, borsó, lencse) vaggontételekben minden mennyiségben átvesszünk és elhelyezünk.

Prima retorta bükkfaszén, száraz tűzifa, kőszén, kenő- és henger-olajok kaphatók előnyös árban, minden mennyiségben, azonnali szállításra.

Prima 68%-os szinszappant és olvasztott fagyút maximális aron alul kaphatnak viszonteladók és termelők náunk megtekinthető minták szerint bármily mennyiségben, azonnali szállításra.

Debreczen város és a Tiszántuli ref. egyházak. könyvnyomda-vállalata.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznapokon 10 óráig 15 korona, minden további óráért 1 K 50 fill. Vasárnap 10 óráig 20 kor., minden további óráért 2 kor. Vasárnapon és ünnepnapokon az órák felosztása: Védőkörhirdetési díj postabélyegekben is beküldhető. Hirdetést mindenkor déli 12 óráig kérjük feladni. Telefon szám: 4.

Allást keresők, valamint akiknek alkalmazásra van szükségük házvevők

vagy

akik házukat el akarják adni,

eredményt csak úgy érnek el, ha megfigyelik az

„Egyetértés“

hirdetési rovatát, mert ottan mindent biztosan megtalálnak, amire szükségük van. ++++++

Ajánlat

Csusz és köszvény

ellen legjobb a híres Király balzsam. Kapható a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszer-fárában, a színház-mellett. 2552

Paplanvarrodában

minden szakmámbeli munkát készítek szépen, jutányosan, kész paplanok állandóan raklárán. Debreczeni, Kosuth-utca 11. 2488

Kereslet

Okleveles

szülész, ki az altatásban, az istallásban teljes jártassággal bír, orvosi rendelésre, vagy privát házakhoz ajánlkozik, vagy masszázst vállal. Cim a kiadóban. 2797

Egy kiló kenyérsütés 30 fillér.

SCHNEIDER JÁNOS,
sütőmester
Nyil-utca 77. szám

Vásárlásnál hivatkozzunk az Egyetértés hirdetéseire

A 65 ezer koronáért

hirdetett

Homok-utca 45-ik

számu házat

közbejött család körülmények miatt most

végtelen olcsóért

minden elfogadható árért

meg lehet kapni.

Istálló is van!



Azonnal beköltözhető és elfoglalható egy szoba, konyha, fűskamara, istálló 6 darab lóra, tengeri göré és sertés-ól! Van azonkívül még 1 szoba, konyha, mely szintén rövidesen át lesz adva a vevőnek és egy udvari szoba a belső cserepes épületben mellékkeliségekkel. Vízvezeték és csatorna bevezetve. Termő barack és eperfa.

Szerényebb kis ház!

A tulajdonos az utcai lakásban lakik, tesseneke vele megalkudni!

Ezen hirdetést összeállította a 21 év óta fennálló NAGY LAJOS hirdető és adás-vétel iroda, Veres-utca 9. sz. alatt.

Szerdán délután két órakor **elveszett**

a Nagytemplomtól a Szent Anna-utca sarkáig terjedő kocsni uton **egy fekete selyem**

himzett nagykendő

A becsületes megtalálót kérem, adja le Keszler, Egyházter 5. sz., ahol illő jutalomban részesül.

Tiszántuli Pénzváltó Bank

árubizományi és általános ügynökség
Reinbold, Szilágyi és Társai
Debreczen, Csapó-utca 19. sz.
oo Telefonszám 566. oo

TŰZIFA.

Iparvállalatok, hentes és péküzemek, szállodák, vendéglők, testületek, bérházak és magánosok most lássák el magukat az üzemi tűzifa és a téli fűtési szezonban szükséges tűzifával, mert az ősi áruszállítások miatt a tűzifa szállítása ismét nehézségekkel fog járni, drágább is lesz és még sem lesz fa. Most még akadálytalanul lehet szállítani, aránylag olcsón; cégünk bármily mennyiségű prima 2—3 éves vágású, egészséges

bükk-hasábfát

szállít vaggontételekben a legelőnyösebb feltételek mellett. Megrendelések irodánkban egész napon át eszközölhetők. oo oo oo